

Verksamhetsområden VA på Kosteröarna
Konsultförslag:
Kraftig utökat VA-område för Koster
text: Lasse Linusson

Nu föreslås ett kraftigt utökat verksamhetsområde för vattentjänster på Koster. Förslaget kommer i en konsultrapport från VA strategi som Strömstad kommun beställt. Genomförs förslaget får kommunen ansvar för vatten och avlopp för betydligt fler fastigheter. Samtidigt kan fastighetsägare som idag har enskilda lösningar för vatten och avlopp tvingas ansluta sig till det kommunala nätet, med de kostnader som följer.

Rapporten ”utredning om verksamhetsområde för vattentjänster på Kosteröarna” har gjorts av konsulterna Anna Hassel och Kristina Ronquist på VA strategi. Syftet med rapporten är att reda ut juridiken kring ansvaret för vatten och avlopp, inte att diskutera tekniska framtida lösningar.

Situationen idag är en smula komplicerad på öarna. Här finns enskilda fastigheter som har kommunalt avlopp, men inte kommunalt vatten, trots att de redan ligger inom det nuvarande kommunala verksamhetsområdet. Här finns enskilda fastigheter med kommunalt vatten, trots att de ligger utanför verksamhetsområdet. Överlag är det betydligt vanligare med anslutning till kommunalt avlopp, ca 300 fastigheter, än kommunalt vatten, drygt 100 fastigheter. Åtskilliga fastigheter – och hela områden – på Kosteröarna har enbart enskilda brunnar och enskilda avlopp.

Enligt vattentjänstlagen är det en skyldighet för alla kommuner att ordna med kommunala vattentjänster ”om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse”.

”Behovet” tolkas utifrån markförhållanden, hur känsliga de vatten eller marker, recipienterna, som får ta emot avloppsvatten är – och andra sanitära förhållanden.

”Större sammanhang” är ett nyckelord. I vattentjänstlagen talas om 20-30 fastigheter i samlad bebyggelse. Statens VA-nämnd har i flera utslag ansett att så få som 10 fastigheter kan anses ingå i ett ”större sammanhang”.

Konsulterna redogör för flera fall där kommuner inte velat införliva fastigheter i verksamhetsområden – men fått fel i VA-nämnden. I ett fall var det 10 fastigheter i Vansbro som låg ca 800 meter från ett annat ”större sammanhang”. I ett annat fall menade Eslövs kommun att 10 fastigheter vid en å orsakade betydligt mindre utsläpp än åkermarken på andra sidan ån. Också här fick kommunen ge sig, av miljöskäl.

Rapporten tar inte upp några exempel på det omvända problemet – alltså att kommunen fastställer verksamhetsområden i strid med enskilda fastighetsägares önskan.

I den stora tekniskt inriktade utredningen om Kosters framtida vattenförsörjning, konsultföretaget Swecos ”Masterplan”, nämns exempel på anslutningsavgifter för kommunalt VA på 385 000 kronor. Skulle antalet fastigheter som nyansluts och/eller nybyggs bli färre än Sweco räknat med stiger kostnaden proportionellt. Därför är den nya rapporten om vilka fastigheter som ska ingå i verksamhetsområdet av stort intresse för enskilda fastighetsägare på öarna.

Förra året besökte konsulterna Kosteröarna för att studera en del fastigheter på plats. Nu lämnar man ifrån sig ett kartmaterial som detaljerat visar vilka fastigheter som är aktuella. Principerna man kommer fram till lyder:

- alla bebyggda fastigheter inom och utanför detaljplan som ligger max 60 meter från varandra och tillhör en grupp om minst 20 ska ingå i verksamhetsområdet

- alla obebyggda fastigheter som är detaljplanelagda är också med

- alla bebyggda fastigheter utanför detaljplan som ligger max 100 meter från varandra och som ingår i en grupp av minst 30 ska också ingå

De återstående fastigheterna sätts på en lista där varje enskild fastighet ska diskuteras i samråd mellan kommunens VA-avdelning och kommunens miljökontor.

Värt att notera är också att gemensamhetsanläggningar som redan finns inte är uteslutna.

Också här kan kommunen mycket väl ha ett ansvar enligt vattentjänstlagen – och möjlighet till expropriering, alltså tvånginlösen, finns.

Rapporten finns på kommunens tekniska kontor. Hitintills har inga politiska beslut fattats med anledning av rapporten.